

tjor mètode traeix l'etimbleg d'AlcM en relacionar-
amb el ll. clàss. *pecūdes* 'bestiar' (no existeix tal
pecudinus), amb escandalós menyspreu de la fonè-
ca històrica i de la inexistència de *pecudes* en romà-
c o en qualsevol font de llatí vulgar. *Picotada*. *Pi- 5*
tejar [Lacav.]. *Picotellat*. *Picoter*, *-otera*. *Picotet*.
icotós. *Picotut*.

Picor, mot només documentat recentment en la nos-
a llengua, no abans de Lacav., que li dóna un abast
és ample que l'actual «punta que pica al gust: *acutus* 10
por; lo que té *picor*: sapore acer; *picor* suau de vi:
ni sapor, suavi pungens aculeo», però encara que
«ò fos real, potser ja no era més que una restricció
sual de lexicògraf interessat en coses comercials (vi 15
l'Empordà, proveïment de l'exèrcit francès), car és
atural que es vagi aplicar als altres costats de la idea
: 'picar' (la que provoca a gratar), en què es pren
ui i en què ho porten Belv. («pruitja, *prurigo*, pi-
zón») i ja Carles Ros (1764): «*picor*: picazón, la 25
razón y molestia que causa alguna cosa que pica en
g. parte del cuerpo; comezón, la picazón vehemente
e se padece a vezes en todo el cuerpo, causándolo
r lo regular algun herbor de la sangre»; realment es
onuncia la *-r* avui en val., i no hi devia contribuir
c el diminutiu *picoreta*, formació secundària, analò- 25
ca («tinc una *picoreta* ací en la esquena» que em tes-
fica J. G. M., 1957).

Com ens mostren ja els equivalents cast. *picazón* i fr.
émangeaison, el nostre *picor* degué començar per ser
picó < la **picáo* amb el sufix *-áo* d'abstracte dever- 30
el (< -ATTONE, cast. *-azón*, fr. *-aison*), amb l'habitual
ntracció de *-áo* en *-ó*; així ens ho comprova, en
ecte, la forma llenguadociana del nostre mot, *picar-
ó*,⁹ prov. *piquesoun* «picotement (syn. *prusour*,
rugnesoun)» (TdF).

Per influència dels seus nombrosos sinònims o para-
nònims, *ardor*, *coentor*, *picantor*, *dolor*, *sabor* (veg.
acav., supra), *puдор*, *olor*, *fortor*, *fetor*, oc. ant. i
od. *pruzor* (també es digué *pruició* en cat. antic, del
ual deu ser modalitat aqueix *pruzor*), *picó* es degué 40
nvertir en *picor*: cosa que només es nota des de Cas-
lló cap al Sud, mentre que la *picó* és com es diu en
ta la resta del domini català, en el qual avui és un
ot general (cf. la cançó popular mall. cit. en AlcM).
s el mateix fenomen que s'ha produït en un al- 45
e quasi-sinònim com *coïssor* < *cuicó* (COCTIONEM)
-veg. vol. II, 1019b51-1020a27— i que amb exten-
ó més o menys parcial s'ha produït en *tardor* <
ARD-ATIONE, *llauráo* (> *llauror*), *regó(r)*, *geló(r)*,
ió(r). Del cat. de Val. el mot va passar al cast. dels 50
urcians i xurros [*picor* murcià 1736, *DAut.*], els
uals, com ho certifica J. G. M. diuen tots la *picor*
om a femení (el masculí l'hi posa només el *DACEsp.*).
icació, *picagó* existeixen dialectalment. *Picorada*. *Pi-
orettes*. *Piquè* [1868, *SLitCosta*] mena de teixit, del 55
: *piqué* id., pròpiament participi de *piquer* 'marcar
e foradets'.

+*Apicat* adj. StPolM: ho diuen els pescadors par-
nt d'un art que s'ha enrocat, 1931. *Entrepicar*.

Espicassar 'atacar a picades': «--- maridet --- al ga- 60

liné 'l portave / al galliné que va ser, lo gall *l'espi-
cassava*», MilàF (*Romllo.*, 308.9). *Espica(r)assar*.

Repicar [fi S. XIII]: «per tots los logars de Cata-
lunya fes hom *repicar* les campanes e los senys», «féu
mantinent *repicar* los senys», Desclot (ed. Buchon,
139c, 152a = *NCl.* IV, 133.18, i § 152) i en unes lle-
tres del príncep hereu, futur Anfós el Just, de 1285
«immitti sonum et fieri faros --- et campanas *repicari*
[*replicari* err. tip.] per totam Cataloniam» (*NCl.* v,
24.19) en els moments supremes de la nostra guerra
d'Independència; «vel simbalum *repicando*» a. 1380,
«sia tengut de *repicar* cascun vespre per la Ave Ma-
ria» 1398 (*InuLC*). En expressiva locució ja estereoti-
pada: «és estat tractat tan gallardament per los justí-
cia, jurats e poble de la dita vila --- campana *repicada*
e host feta, no sense avallot e furor --- és estat en pe-
rill de sa persona» planyent-se a. 1380 els Jurats de
Val. de l'acollida tributada a llur enviat a Morella (*Ru-
bio Vela, Epist. Val. Med.*, 108.30).

Restà fermament popular: «quant és (a) altas mars -
Monjuïc senyala / Sta. Catarina - també *repicava*», Mi-
làF (*Romllo.*, 26.24B, reco. a Argenton); la dita pro-
verbial «no es pot *repicar* i anar a la processó» (Salvà,
Callosa d'En Sarrià II, 124) l'he sentida també a
diversos llocs, i és una excel·lent equivalència de l'anglès
eat the cake and have it, o «vенеu-me una sabateta -
ampla per dins i per fora estreta» que dèiem amb la
dona.

Accs. i locucions metafòriques 'tronar de ferm': «a
deu hores ja no's veyia 'l sol, y vaig sentir un tro cap
a la part de la Pobla --- A onze hores a Pruners ja
repicavan de debò, y 's veyia cap a les Serres de Castellar
de N'Huc un tap que feya feredat: la burinor s'anava
atansant ---», MrnVayreda (*Sang Nova*, I, iv, 27). 35
Fer-se repicar 'sofrir, pagar, rebentar-se' (pintoresc i
pejoratiu): «De què pateixes ---? —De són --- —*Fes-te
repicar* y amòla't». Em. Vilanova (*O. C.* II, 109).

Repic [1398]: «cum sono de *repich* de seny e de
via-ffora» ross., a. 1398 (*InuLC*); «a l'oïr tan a punta
de dia aquell *repic* de fusellades en un paratge tan de-
sert com el Puig de la Garsa, s'havia llevat el some-
tent de Tordera», Coromines (*Silèni*, VIII, p. 116).
També havia designat cert truc d'esgrima, segurament
una estocada de retruc: «Oh tu traydor, bé saps qu'
En Ferriol / t'à ensenyat mant bell colp e *repic*, /
mas lo teu cor, flac, cohart e manic, / non ha soffert
qu'om ne vesés un vol», S. xv en el ribagorçà Arnau
d'Erill (*BABL* XXIX, 216.138 el bo d'En Riquer no ho
sap llegir prou, i potser també hauria hagut d'enten-
dre *ni-u vol*).

Repicó [1805, dicc. Belvitges]: «crebra festivaque
cymbalorum pulsatio», que potser no és gaire més
clàssic que allò de «mensula nocturna» que atribuïen
a... Ovidi, per la 'tauleta de nit', perquè em sembla
que es tracta d'aquell *repicó* que ens feien fer les por-
teres barcelonines, quan havíem de cridar algú que
visqués a la segona porta d'un replà, en els temps idíl-
lics de 1915-20 en què encara n'hi havia, per estal-
viar-se de pujar l'escala: —El que viu al tercer pis,
segona? Truquí tres pics i *repicó*— amb el picaporta